

Factsheet

ECHA-15-FS-02-NL

ECHA en de EU-wetgeving inzake chemische stoffen

Voor een veiliger gebruik van chemische stoffen

© Fotofix

De EU heeft 's werelds meest ambitieuze wetgeving voor veilig gebruik van chemische stoffen.

Als gevolg van de REACH- en de CLP-verordening heeft de chemische industrie een ongekende hoeveelheid informatie vrijgegeven over chemische stoffen die in Europa worden gebruikt.

De Biocidenverordening verbetert het functioneren van de biocidenmarkt in de EU. De verordening inzake voorafgaande geïnformeerde toestemming (*prior informed consent*) regelt de uitvoer en invoer van bepaalde gevaarlijke chemische stoffen.

Het Europees Agentschap voor chemische stoffen (ECHA) implementeert deze vier rechtsinstrumenten ter bescherming van de menselijke gezondheid en het milieu.

REACH

REACH staat voor **R**egistration, **E**valuation, **A**uthorisation and Restriction of **ch**emicals (**R**egistratie en **B**eoordeling van en **A**utorisatie en **B**eperkingen ten aanzien van chemische stoffen).

Chemische stoffen mogen in Europa alleen worden gebruikt als ze geregistreerd zijn. Europese fabrikanten en importeurs hebben op dit moment de chemische stoffen geregistreerd die het meest gevaarlijk zijn of in grote en middelmatige hoeveelheden worden geproduceerd. Kleinere hoeveelheden moeten vóór 2018 geregistreerd zijn. Nieuwe chemische stoffen moeten geregistreerd worden voordat ze worden vervaardigd of in de handel worden gebracht.

ECHA ontvangt individuele registraties en beoordeelt of ze aan de wettelijke voorschriften voldoen. De EU-lidstaten evalueren geselecteerde stoffen om uit te maken of aanvankelijke zorgen voor de menselijke gezondheid of het milieu al dan niet gegrond zijn.

© Fotolia

REACH legt de verantwoordelijkheid voor chemische veiligheid bij de industrie, maar biedt ook kansen voor innovatie.

Informatie over chemische stoffen die voor iedereen toegankelijk is

ECHA publiceert de informatie uit de registratiedossiers op zijn website – met uitzondering van commercieel vertrouwelijke gegevens. Op de website staan gegevens over de stof zelf, de gevaren ervan, en richtsnoeren voor een veilig gebruik. De hoeveelheid informatie groeit gestaag, en dit maakt deze website tot een bron van informatie over chemische stoffen die uniek is in de wereld.

Fabrikanten en importeurs gebruiken de informatie om op een veilige manier met hun chemische stoffen om te gaan. Ze geven veiligheidsinformatie door aan gebruikers, die daarmee de risico's op de werkplek kunnen vaststellen en de meest doeltreffende risicobeheersmaatregelen kunnen toepassen. Consumenten kunnen de informatie gebruiken om meer te weten te komen over de chemische stoffen in de producten die zij kopen.

Overheidsinstanties gebruiken de informatie om te bepalen voor welke chemische stoffen extra controles of beperkingen nodig zijn vanwege de gevaren ervan. Ook nationale handhavingsautoriteiten maken gebruik van de informatie uit de registratiedossiers van bedrijven wanneer ze inspecties ter plaatse uitvoeren en controleren of de juiste risicobeheersmaatregelen zijn getroffen.

Informatie delen om onnodige dierproeven te vermijden

Bedrijven die dezelfde stof vervaardigen, moeten samenwerken om informatie over de chemische stof uit te wisselen. Deze informatieuitwisseling is wettelijk verplicht en is bedoeld om onnodige proeven met dieren te vermijden en de kosten voor bedrijven zo laag mogelijk te houden. Als er geen gegevens bekend zijn, worden bedrijven aangemoedigd om voor de beoordeling van de gevaren van chemische stoffen alternatieve methoden te gebruiken. Dierproeven mogen pas in laatste instantie worden uitgevoerd.

Wanneer de industrie voorstelt om een test uit te voeren met gewervelde dieren, publiceert ECHA dat voorstel op zijn website. Iedereen die relevante informatie over de voorgestelde test met de stof heeft, kan die bij ECHA indienen. Als deze informatie toereikend is, kunnen dierproeven worden vermeden.

Zorgwekkende chemische stoffen beheren

REACH legt de bewijslast bij de bedrijven. Om aan de verordening te voldoen moeten bedrijven de risico's die verbonden zijn aan de stoffen die zij in de EU vervaardigen of in de handel brengen identificeren en beheersen.

Ze moeten aan ECHA laten zien hoe de stof veilig kan worden gebruikt, en ze moeten de risicobeperkende maatregelen bekendmaken aan de gebruikers.

Als het risicobeheer dat door de industrie in een registratiedossier wordt aanbevolen ontoereikend wordt geacht, kan de EU het gebruik van de stof aan banden leggen, bijvoorbeeld door beperkingen op te leggen voor het gebruik of door bedrijven ertoe te verplichten een voorafgaande autorisatie voor het gebruik te verkrijgen.

Stoffen die ernstige effecten kunnen hebben op de menselijke gezondheid of het milieu, kunnen worden geïdentificeerd als zeer zorgwekkende stoffen (zogenoemde SVHC's) en aan de kandidatenlijst worden toegevoegd. Als volgende stap kunnen deze stoffen op de autorisatielijst worden geplaatst. Plaatsing op deze lijst houdt in dat bedrijven de gevaarlijke stof na een bepaalde datum niet meer in de handel mogen brengen of mogen gebruiken, tenzij ze daartoe geautoriseerd zijn. Eén van de hoofddoelstellingen van autorisatie is het vervangen van SVHC's waar dat mogelijk is.

INDELING EN ETIKETTERING

De EU-verordening betreffende de indeling, etikettering en verpakking van stoffen en mengsels (CLP) is ook gericht op het beschermen van de menselijke gezondheid en het milieu en moet daarnaast het vrije verkeer van stoffen mogelijk maken. De verordening integreert de indelingscriteria voor chemische stoffen van het mondiaal geharmoniseerde systeem (GHS) van de Verenigde Naties in de EU-wetgeving.

Bedrijven moeten ECHA op de hoogte brengen van de indeling en etikettering voor hun stoffen. ECHA heeft inmiddels miljoenen van dergelijke kennisgevingen van bedrijven ontvangen voor meer dan 100 000 stoffen. Er moet kennisgeving worden gedaan voor alle stoffen die registratieplichtig zijn in het kader van REACH en ook voor alle gevaarlijke stoffen.

De lidstaten en de industrie kunnen voorstellen om de indeling en etikettering van een gevaarlijke stof in de hele EU te harmoniseren. Een geharmoniseerde indeling zorgt ervoor dat alle bedrijven dezelfde informatie aan hun klanten verstrekken. De Europese Commissie baseert haar besluit over harmonisatie op een advies van het Comité risicobeoordeling van ECHA, dat volgt op een openbare raadpleging.

De verordening betreffende indeling, etikettering en verpakking introduceert nieuwe pictogrammen.

BIOCIDEN

Biociden worden gebruikt tegen ongedierte en schadelijke micro-organismen. Voorbeelden van biociden zijn insectenwerende middelen, houtconserveringsmiddelen en ontsmettingsmiddelen.

De Biocidenverordening heeft tot doel de biocidenmarkt in de EU beter te laten functioneren en moet tegelijkertijd zorgen voor een hoge mate van bescherming voor mens en milieu. De meest gevaarlijke werkzame stoffen in biociden worden beoordeeld voordat goedkeuring kan worden verleend, en ook de biociden die deze stoffen bevatten worden beoordeeld voordat ze kunnen worden toegelaten. Hiermee wordt beoogd het aantal kankerverwekkende, mutagene en giftige stoffen in de handel te verminderen. Als de werkzame stof wordt aangemerkt als een stof die zou moeten worden vervangen door een minder gevaarlijke stof, kan de stof alleen in een biocide worden toegelaten als er geen betere alternatieven beschikbaar zijn.

Alle biociden moeten officieel worden toegelaten voordat ze in de handel kunnen worden gebracht. Producenten van biociden kunnen een producttoelating aanvragen voor één land of voor alle lidstaten van de EU.

VOORAFGAANDE GEÏNFORMEERDE TOESTEMMING

De verordening inzake voorafgaande geïnfomeerde toestemming (*prior informed consent*) stelt richtsnoeren vast voor de uitvoer en invoer van bepaalde gevaarlijke chemische stoffen. Zij geeft binnen de Europese Unie uitvoering aan het Verdrag van Rotterdam, dat tot doel heeft bepaalde gevaarlijke chemische stoffen en pesticiden in de internationale handel te reguleren. De verordening legt verplichtingen op aan bedrijven die deze chemische stoffen willen uitvoeren naar niet-EU-landen. Ontvangende landen worden van tevoren geïnfomeerd wanneer gevaarlijke chemische stoffen binnenkort in hun land zullen worden ingevoerd. Ze hebben dan de mogelijkheid om de invoer af te wijzen.

WETENSCHAPPELIJKE DESKUNDIGHEID EN UITSTEKENDE REGELGEVING

De wetenschappelijke comités van ECHA brengen deskundigen uit de lidstaten bij elkaar. Het Comité risicobeoordeling en het Comité sociaaleconomische analyse stellen de adviezen van ECHA op die betrekking hebben op de risico's van stoffen en de sociaaleconomische gevolgen van wetgevingsmaatregelen betreffende gevaarlijke chemische stoffen.

Het Comité lidstaten geeft adviezen en lost meningsverschillen tussen lidstaten op. Het Comité voor biociden brengen adviezen uit over verschillende processen van de Biocidenverordening.

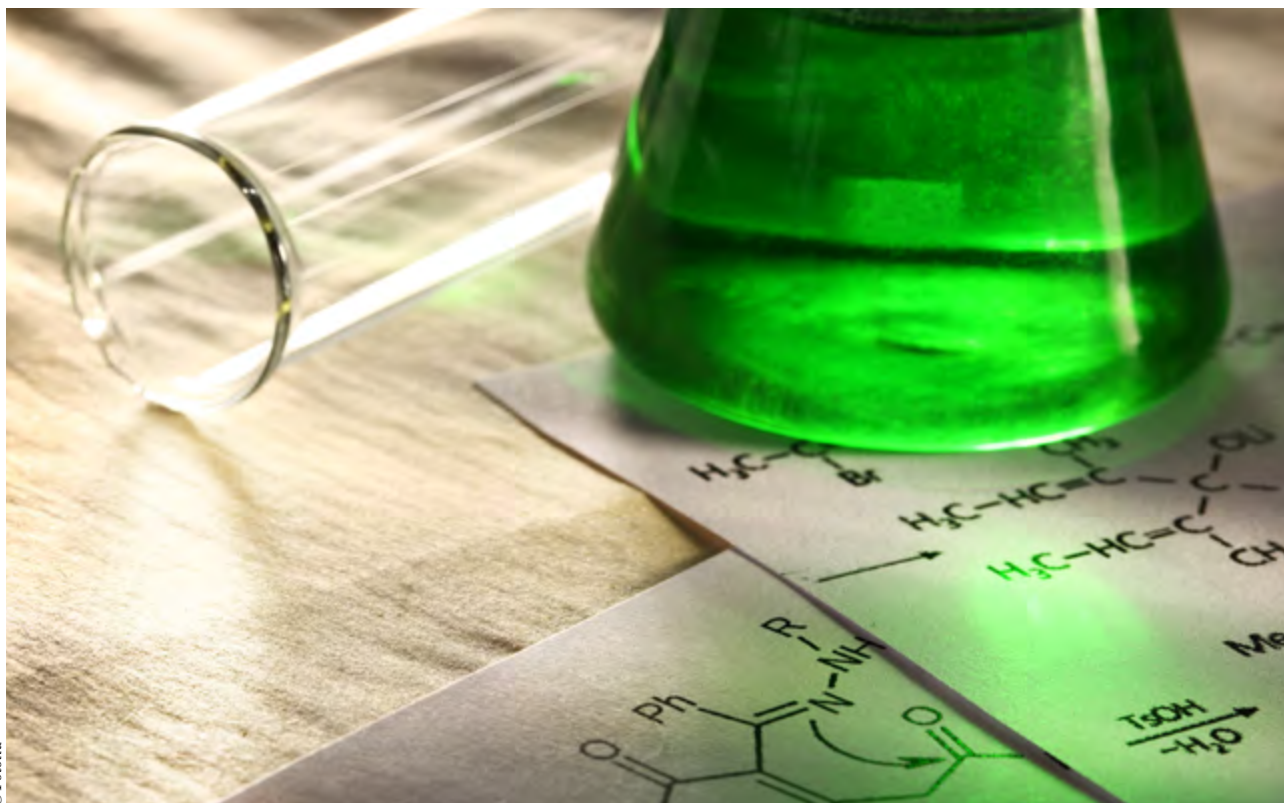
Het Forum voor de uitwisseling van handhavingsinformatie coördineert handhaving in heel Europa door middel van gezamenlijke projecten.

ONDERSTEUNING VAN DE INDUSTRIE

ECHA ondersteunt de industrie door informatie en richtsnoeren te publiceren in 23 talen van de EU. Het Agentschap heeft samen met de EU/EER-lidstaten helpdesks ingesteld en organiseert evenementen, workshops en webinars.

echa.europa.eu/regulations

© Fotolia